Purity Salt

די פיינסטע קוואליטי זאלץ וואס איהר קאנט קויפען. פאר טיש און קיך גע־ברויך. ריין און זויבער; אימער טרוקען און שיט זיך לויכט. בעס איישר נראי־סער פאר "פיורטי" און טעסט די קוואַ־ליטעט. 52

די פוילישע אריסטאקראטע

ראמאן פון פוילישׁ־אידישען לעבען. פון העלענא מנישעק

איבערזעצט פון „באַם".

(פארזעצונג)

פראנטניצקי וואלט גארנישט פאר־בעהאלטען ער וואלט פארקעהרט געשטאלט צירט מיט דעם.

זי האט איהם ניט אויף אן אמת לויב געהאט, האט וואלדעמאר א טראכט גע־טון, און אן אנדער פאל...

זי איז אן עסענציאנעלע מיידעל, און דער הינזיכט האט פראנטניצקי פאלקאם רעכט. און ווען איך זאל האבען גרעסערע שאנסען?

ער האט אויפגעציטערט.

אזוי האט איך קלעטש געדעדט.

א געמיינער בין איך, האט וואלדע־מאר צו זיך א זאג געטון, און שנעלער אנגעטרייבען דאס פערד.

דער וואלד האט זיך געענדיגט און די טונקעלע סאסנעס זענען שיטערער גע־וואָרען. וואו ניט וואו זענען זיי נאך גע־שטאנען ארומגערינגעלט מיט נידעריגע וועלאוועי קופטעס. לסוף זענען זיי אויך פארשוואונדען געוואָרען. פאר איהם איז ברייט געלעגען א פייכטע הויך גראזיגע לאנקע.

פון דערווייטענס האבען זיך געזעהען א רייהע שניטערס אין ווייסע העמדער, די קאסעס האבען געלאנצט אויף דער זון, ווי גאלדענע. דאס פערד האט אנגעהויבען צו געהן פאמעליכער, אראפּגעלאזט דעם קאפּ, וועלענדיג צופען די זאפטיגע גראָזען, נאר די ביישט האט איהם דאס ניט געלאזט טון, און די צוים האט דעם קאפּ צוריקגעצויגען. וואלדעמאר האט געריטען א פארטראכטער. פּלוצלינג האט ער אויפגעהויבען די ברעמען, א שפּיין גע־סאָן איבער די כאליאוועס פון די שטיוועל פארנאנדערגעלאכט זיך און אנגעהויבען אין נדראנק צו מאנאלאגירען:

— איך קען בנוגע איהר האבען כונות, וועלכע מיר געפעלען. צו וואס צווינגט זי מיר דען? איך באגעגען אויפ'ן וועג נאר איין באשעפענעש, וואס איז ווערט באהערשט צו ווערען און א סוף. צו וועט זיך עס שער איינגעבען, דאס איז א פראגע! אלץ ווענדעט זיך אין דער מאָס פון איהר טעמפּעראמענט. איך בין לייכטזיניג, פרעהען זיך פון דעם, וואס אימעצער האט פארדרעהט דעם קאפּ א מיידעל, וועלכע מען האט ליעב געהאט איז א נידערטרעכטיגקייט, א געמיינהייט פון העכסטען גראד, אזוינס פאסט זיך נור פאר אזא חברה־מאן ווי פראנטניצקי! איך מוז זיך מיט איהם שיידען. ער מאכט מיר קאליע דאס בלוט... דערצו נאך די בעפריינדענטקייט מיט קלעטשען...

— און אויב פריילין סטעפע האט איהם נאך ליעב? האט איהם עפעס א קול א שעפטשע געטון.

וואלדעמאר האט געטאכט א באוועגונג מיט די פלייצעס.

— מען זי אפילו א שנען ארומגעהמען, וואס געהט עס מיר דען אן? מיט דעם וואלט זי נאר דערוויזען, אז זי איז ניט ווערט צו ווערען אויפגעריכט.

ער האט א שניט געטון דאס פערד מיט די שפּארען און ווי א ווינט זיך אוועקגעיאגט איבער די גראזען, ווי א שטארקער פויגעל, וואס יאגט זיך נאך זיין רויב; ער האט פארבייגעריטען דעם וועלדעל, וועלענדיג זיך באוויזען פאר קלעטשען און עדמונדען.

א פרעהליכקייט האט איהם ארומגע־נומען. ער איז געווען זיכער אז אין זיין אנוועזענהייט ווערט פראנטניצקי בטול אין סטעפעס אויגען, אין דעם, אז ער מאכט אויף אהיר אן איינדרוק און אז ער האט טויזענטער אויסזיכטען וואס יענער פארמאגט ניט.

ער האט אויסגעמיטען דעם ביי־וועגעל פון וועלדעל, און אויף הונדערט שריט פאר זיך האט ער דערזעהן די לי־נייקע. מאכענדיג זיך אז ער זעהט קיינעס ניט האט ער אפּגעקעהרט דעם קאפּ און מיט א סטעזשקע האט ער געריטען צלייך צו די ארבייטער.

— ווענען וואס שמועסען זיי נאך?

איך וואלט געוואלט וויסען, האט ער א ברום געטון פאר זיך, אפשר האט זיך דער אייזעל איבערגעלעגט און ערקלעהרט, אז עס לויגט זיך צו איבערלאזען סטעפען פאר זיינטווענען. נו, מיט אזא שוטה וועל איך קיין שותפות ניט מאכען. דאס וואלט געווען מעהר ווי לעבערליך.

דערנעהענטערענדיג זיך צו די אר־בייטער האט ער איינגעהאלטען דאס פערד און מיט א מאדנער הנאה, ווי די ליינייקע לויפט מיט א גאלאפּ פון וואלד.

זיי וועלען מיר ערקלעהרען, אז זיי זענען געווען פון יענער זייט וואלד, האט ער אוראניש געשמייכעלט, און זיך גע־פרייט אויף דעם געדאנק, וואס פאר א מינעס זיי וועלען מאכען, ווען ער וועט זיי זאגען, אז ער איז טאקי־פון דאר־טען נאר וואס געקומען.

קאפּיטעל 9

א שטילער און א פארחלומ'טער איז צונעפאלען דער זולי אוועגס.

די לעצטע בלוטיג רויטע וואלקענס זענען טונקעל געווארען, איינהילענדיג די נאכטר אין א גרויען שלייער פון בין־השמשות; אין דער האלבער פינסטערניש האבען זיך געטרונקען די פארק־בוימער, די שפּיצען זייערע האבען זיך נאך עט־וואס געזילבערט פון דעם זון אונטערגאנג אפּגלאנץ פונקט ווי די זון וואלט צו דער ערד איהר געזעגענונג אראפּגעשיקט.

עס זענען פארשאטטענס געווארען די בונטע בלומען טעפיכער, שוואך האבען זיך שוין אויף ארויסגעצייכענט די גראז־בייטען. דער אומעטיגער האלב־טונקעל האט אבער ניט לאנג געדויערט; פּלוצלינג האבען אנגעהויבען צו שפּיעלען אויף די בוימער און אויף די בלעטער מאטע גלאנצען, און די בלומען ארום זענען ווייך דער בעלעכט געווארען.

די שאטענס, וואס האבען א קורצע ווייל געדויערט, און וואס זענען אראפּ־געטרובען געווארען פון דעם שיין האבען זיך צוואמענגעקליבען אין בעזונדערע גרופּעס, וואו ניט וואו בילדענדיג שווארצע טיפענישען און פלעקען, און זיך אויסגעלעגט אין וואונדערליכע צייכענונ־גען און איידעלע פארמען, ווי פראכטפול געווענטע שפּיצען.

דער נישט בולט'ער צושויבערטער פארק איז געשטאנען, ווי אין א זילבער־נער־קלייד אנגעטון, און געלאנצט אין געוואונקען מיט די זשאזע בלעטלעך, פון וועלכע עס האבען זיך צום מעהרסטען גע־טראגען פינקעלדיגע פייעקלעך. ווי מיט א כישוף איז די וועלט אויפגערופען צום לעבען, צו א מיסטיש לעבען, פול חלומות.

עס איז ארויסגעשוואומען די לבנה, די אייביגע פריינדין פון אידעאלען, די חבר'טארין פון די סודות'דיגסטע געפיי־לען, די געליעבטע פון פּאעטען און לור־נאטיקער, נאכט וואנדלער. אויף דעם גראנאטענעם גרונד פון הימעל האט זי צווישען דער מאזאאיק פון גואלקענדלעך אין די קנוילען פון רויזען געשוואומען, ווי א גרויסער עלעקטרישער לאמפּיאן, נאר א טויזענט מאל ליכטיגער, א שטראַ־מענדיגער און א ניט דערגרייכבארער אויף איהר וועג האט זי אנגעצונדען די שטערען, בעלויכטען דעם טילך־וועג, גע־שליידערט צו דער ערד מיליארדען ברר־ליאנטענע בליקען, ארייגגעדרונגען מיט זיי אין די פארבארגענסטע ווינקעלעך, געפינענדיג פאר זיך בעקאנטע און אומ־בעקאנטע באהעלטענישען.

סטעפע איז געזעסען ביים פענסטער דעם קאפּ אנגעשפּארט אין די הענד און ארויפגעקוקט צום בעלויכטענעם הימעל א פארטראכטע און א פארבענקטע. דער טאג איז פאר איהר אדורך א ניט פרעה־ליכער. זי האט לוציען געזעהן פארטרויט־טערהייט, און דאס האט איהר געפייניגט.

(ווערט פארגעזעצט)

יעדער איד דארף פאטראנייזען
די קווין $ טעקסי
Main 0009-0110
די בילינגסטע פרייזען אין שטאדט.
קורצע ראנס, 4—1 פאסאזשירען 50 ס.
רעגולאר ראן, 4—1 פאס. 1 דאלאר
א שטונדע, 4—1 פאס. 2 דאלאר
טעלעפאנירט מען 0110, — 0009,
און מיר קומען צו אייך אין 3 מינוט.
אפען טאג און נאכט.

מוטערס
אויב איהר ווילט אייערע קינדער באפרייען פון טאנסילס אהן א אפער־ראציע פארלאנגט פון אייער דראגיסט א פרייען סעמפּעל דר. טהונאס טאנסיל און ערנאידס פילס. אויב ער האט זיי נישט קומט און אונזער הויפּט אפיס, 436 קווין סט. וועסט.
Dr. Thuna Balsam Remedies Ltd
436 Queen St. West, Toronto

און „פאלים קאורט"

ווייבער אין פאליסלייט.

אז צווישען די פאליסלייט און די געזעצליכע ווייבער פון דער מענשליכער משפּחה הערשט ניט קיין שלום־בית, איז נעכטען ארויסגעבראכט געווארען אין ווייבערישען שטיבעל, אין דער אנוועזענ־הייט פון א אידענע מיט'ן ליעבען נאמען מעי לייאני און צוויי געזונטע פאליסלייט מיט שווארצע וואנצעס.

ווי די היסטאריש פאקטען ווייזען, האט די אידענע געהאט א סכסוך מיט איהר טייערען מאן סעם. ער האט איהר געסטראשעט מיט די גרעסטע סטראשונ־קעס אין דער וועלט און האט איהר גע־וואלט פון וועג אפּרוימען. האט די אי־דענע אריינגערופען צוויי הויכע פאליס־לייט און האט געהייסען ארעסירען איהר באשעהרטען.

אזוי גיך ווי די צוויי בלויע רעק האָ־בען זיך א געהם געטאן צו סעם'ן, איז די אידענע אונטערגעשפּרונגען און הטס געמאכט גוואלדען און קולות, פונקט ווי מען וואלט איהר געקוילעט. און ניט דערקוילעט. דערנאך זאל זי זיך האבען א וואָרף געטאן אויף איינעם פון די פּאָ־ליסלייט און איהם א בוס געטאן אין ארעס. דעם צווייטען פאליסמאן האט זי בלויז געוואלט שלאגען. זי האט איהם אבער צובראכען זיין זייגעריל. און האט געמאכט אן אטאקע אויף זיין רעפּעל.

וואָס דער סוף איז? דער עסק קאסט דער אידענע ניט ווענינער ווי צוויי הונדערטער מיט קליינעלט. אויב זי איז ניט משלם — געהט זי איבער זומער אין די אונטערשטע געצעלטען פון דער מאָ־דאס געדעכטיגקייט.

העי, ווער האט עס אויסגעטראכט, אז ווייבער געהערען צום שוואכען גע־שלעכט? עס איז א בלאף!

50 דאלאר פאר 65 פלעשער.

פאר פינף און זעכציג פלעשער בי־טערניש האט מען געכטען איינגעצאהלט א לעבעדיגען פופּציגער. די איינענטי־מערין פון די פלעשער זאל האבען געווען די אידענע בעסי וויטענבערג. די פלאגע קעגען דער אידענע איז געווען: "אומ־לעגאלער פויף" פון „אלקאהאלישע גע־טראנקען.

דער אידישער קעניג האט זיך אבי־סעל געקוויינקעלט און דערנאך האט ער ארויסגעטראגען א דערקעגען, אז די אידענע דארף פארלירען א פופּציגער. זי קאָ־אבער אפעלירען קעגען דעם אורטייל. אזוי האט בפירוש דעקאָמענדירט דער אידי־שער קעניג, ווייל עס וויל וויסען וואָס וועט א העכערער געריכט זאגען וועגען אזא קייס.

אבער וואָס מאכט עס אויס, די אי־דענע האט שוין סיי ווי סיי פארלארען א פופּציגער.

מען צאהלט מיט דייטשע מארקען.

א געוויסער לאיער איז נעכטען גע־ווען דער גליקליכסטער מענש אויף גאטס ערד. אנשטאט קאנאדער דאלארס האט איהם זיינער א קליענט משלם געווען מיט דייטשע מארקען. דער לאיער האט דאס פעקעל געלט געטראגען ווי אן אבן טוב.

שלעכטע צייטען! אפילו אין פּאָ־ליס קאורט צאהלט מען שוין מיט דייטש־שע מארקען! שוין דער אמת'ער קריי־זיס!

זי וויל ניט זיין געלט.

איינע פון די מאדנע ווייבלאך, וואס האבען ווען אויף דער ליכטיגער וועלט געלעבט, איז מאדאם דזשעפרי סאוטר, זי האט אמאל חתונה געהאט און האט זיך מיט איהר מאן צוואווערטעלט. דערנאך איז דער מאן פארשוואונדען געווארען, און איז ווי אין וואסער אריינגעפאלען.

ווען מען האט דעם גערעטענעם מאן זגוים'ן צימבעל א נעהם געטאן האט ער דערצעהלט, אז ער האט געוואלט מפּרנס זיין דאס ווייבעל כדת יעזום ואמעריקע. אבער זי האט זיך אפּגעזאגט, און האט ביי איהם קיין פרומה ניט געוואלט נעהמען. אז מען רעדט אז די אידענע איז א זעלבסטשטענדיגער מענש, איז דאך ניט שייך!

'אויב אזוי, האט די גערעכטיגקייט געזאגט, ווען איהר אייער ווייבעל דארפען צאהלען פינף דאלאר א וואָך און וואוינען באזונדער", און אזוי איז טאקי געבליי־בען. די אידענע נעהם אהיים מיט א נאז, און דער מאן מארשירט אהיים מיט א נצחון פייעריל אונטער די מאנסבילשע וואנצעס.

ווייבערישע זעלבסטשטענדיגקייט איר בער אליין!

הוריי פאר דעם שעהנעם געשלעכט!

אז מען זאָכט געפינט מען.

דערצעהלט די וועלט אזא מעשה:

מיט עטליכע וואכען צוריק זאל די פאליציי האבען אריינגערונגען אין די זומער פּאלאצען פון א מענשען, וואס טראגט דעם נחת'דיגען נאמען פּילפּ וויי־נוק. געפינען געפינט זיך דער איד ער־נעץ אין מארקהאס סטריט. האט די פּאָ־ליצי אפּגעווארט א שטיקעל צייט און אזוי ווידער אין ווייניקס פּאלאץ אריינגעקומען.

דער ערשטער פּאליצייסקער ווייזט אין געווען א טרוקענער ווי ביין. דערפאר זאל דער צווי טער ווייזט האטבען מיטגע־שלעפּט מיט זיך עטליכע פלעשער מישקה פערווי סארט. דאס האט שוין די פּאָ־ליצי ניט געקאנט ליידען. און אין גע־ווארען מלא חמה. סטייטש ווי האלט מען דאס ביי זיך אזא טריפה'נעס געטראנק?

פּילפּ ווייניק איז נעכטען געווען אן אבל. ער האט בארארפט אויסטאן דיי שיך און זיצען שבעה נאך די הונדערט דאלאר, וועלכע זענען אוועקגעשוואומען אין די בעסערע וועלטען פון דער גע־עב־טיגקייט.

זיי געטרייסט, טייערער פּילפּ! זאל דיין געבראכטען האדרן געהייליגט ווערען און זאלען דיינע טרעהדרען צונויפגעמישט ווערען מיט דיי טרעהדרען פון די ה'ילינע מלאכים אין די הויבע הימלען.

א נאסער רעסטאראן.

ערגעץ צווישען די טענענבוימער פון עליזאבעט סטריט געפינט זיך א אידישער רעסטאראן. דער בעל הבית פון דעם ערטעל איז א געוויסער לוואיס סארלאוו סקי. געפינען געפינט זיך דאס עס־פּאב־ריקעל אין 442 עליזאבעט סטריט און זאָ־גען זאגט מען, אז מען האט דארט געקענען אן איין באקס מיט משקה.

האט דאס דעם אידישען קעניג שטארק פארכאפּט ביים הארץ. דער מעניג האט זיך ניט געקאנט בארוהיגען, ביז ער האט געשטילט זיין צארען און האט גע־הייסען דעם טייערען בעל הבית פון די קאלטע משקאות צו אוועקלעגען אויפ'ן טיש צוויי הונדערטער מיט א „באַם", אדער נידערען אין אפּטרונט אויף דריי חדשים.

הייגט געה זיי א בריה און ווייס אז אין א רעסטאראן קאן מען אויך מאכען א שנעפּסעל.

וואָרום זאלען ניט אייערע ביסקיטס און לייכטע פייסטרים זיין אזוי גוט ווי אייער שבנה'ס? איז זי א בעסערע קעכין, אדער נוצט בלויז א בעסערע מעזהל? וואָרום ניט פרובירען ראזעס?

נעפאקט אין בעגס פון 7, 14, 24, 49 און 98 פונט

נענוצט אין מעהר אידישע הייזער ווי אלע אנדערע מעהל צוזאמענגענומען

FIVE ROSES FLOUR
for Breads - Cakes - Puddings - Pastries

קומט אדער טעלעפאנירט פאר איינצעלהייטען און פרייזען

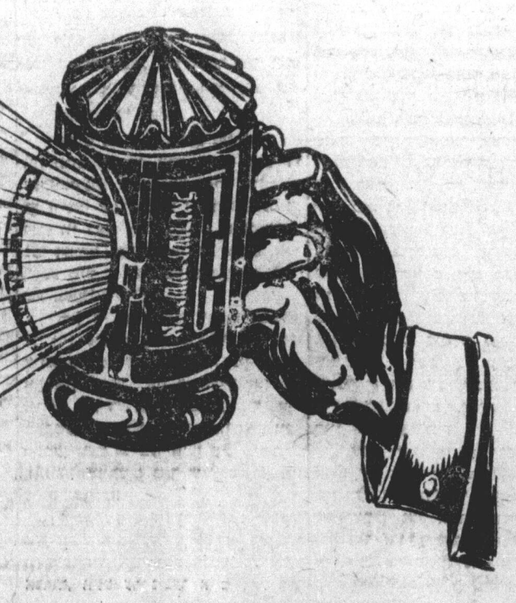

פערל אנגט אדווערטייזינג
קלאסיפיצירטע אדווערטייזינג
ריצדצרס
אלגעמיינע אדווערטייזינג
דיספּלעי אדווערטייזינג
קלאסיפייד דירעקטארי אדווערטייזינג

דער „אידישער זשורנאל"
251-253 סווין סטריט וועסט
טעלעפאן עדלייד 3967